Tizenhatodik évfolyam. 48. szám. Kolozsvárt, szerda, február 27. 1895.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. **Telefon szám: 9.**

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:
Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora **1 frt.** Bélyegilleték minden hirdetés után **30 kr.**

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyilttéri czikkek:
garmond sora után **20 kr.** fizetendő.

A „zöldek".

A brassói és brassó vidéki szászok politikai szervezettségükre nézve két csoportot képeznek.

Az egyik csoport az, a mely az egymást felváltó kormányokkal rendszerint paktumra lép bizonyos konczessziók kinyerése mellett.

Ez a csoport aztán legalább szinleg támogatja, illetve a maga képviselőivel támogattatja a kormányt,

A másik csoport, az ugynevezett „zöldek", abból az elemből áll, a mely vagy elfogadja a konczessziókat és szinleg támogatja a kormányt, vagy pedig egyáltalán nem alkuszik, tehát nem is szegődik a kormányzati politikához; más szóval nem szivesen áll be a kormányzati politika uszályhordozójává.

Emlékezhetünk arra, hogy mikor az első hire érkezett a Wekerle-kabinet válságának — az elsők a szászok voltak, a kik résen állottak és ugyszólva: rálestek az eseményekre.

Jött később a hir, hogy a korona kegye báró Bánffy Dezsőt hivta meg a kabinet élére. És nyomban reá olvashattuk a jól értesült lapok hasábjain, hogy báró Bánffy Dezső urnak első kormányzati ténye volt megkötni a paktumot a szászokkal.

Nemsokára kezdődtek a szász kerületek választóinak értekezletté keresztelt gyülései. Ezeken az értekezleteken az illető kerületek orsz. képviselői amolyan beszámoló-félét tartottak és azok kapcsán a választó polgárság hol őszintén, hol meg leplezve kijelentette, hogy helyesli képviselőinek a kormánypártban való további megmaradásukat.

Ilyen értelmü választói határozatok lettek hozva Beszterczén, Nagyszeben és Brassóban is, vagyis az illető megyék szász-ajkuak által lakott választókerületeiben.

A politikai világ egy perczig sem csodálkozott annak idején a felett, hogy a szász képviselők ismét megkötötték a paktumot a kormánnyal, mert hiszen az már megszokott dolog. hogy a szász képviselők minden uj kormánnyal uj alkut kezdenek és mindig megkapnak valamelyes — más uton meg nem szerezhető — konczeszsziót.

Most, midőn a Bánffy kormánynyal a paktum megköttetett, a szász választók látszólag megnyugodtak a képviselőik cselekedetén és helyeselték azok megalkuvási politikáját és elfogadták maguk is a nyujtott kedvezményeket.

Ámde most még is oly hir érkezik Brassóból, hogy az ottani szász választók zöme, vagy is az ugynevezett „zöldek" nem nagyon vannak megelégedve a képviselők által kiküzdött vivmányokkal és régi szokásaik szerint elülről kezdik a szokásos elégületlenkedést.

Hogy mivel nincsenek megelégedve, arról nem szól a hir, de hogy tényleg mozognak a „zöldek" és ujabb falatra várnak — azt már mint biztos tényt ujságolják.

Legkellemetlenebb helyzetbe ezek a „zöldek" elsősorban Brassómegye főispánját Maurer Mihály urat hozták, a ki a paktum megkötésekor egészen nyugodtan hajtotta le a fejét abban a hitben, hogy a zöldek részéről sem fenyegetheti veszély a kormány-politikát, mig most egyszerre arra ébred, hogy a „zöldek" megmozdultak és most már uj engedményeket várnak.

A mint látszik, a paktum nem egészen jól sikerült s most aligha nem az állásába kerül Maurer brassói főispánnak a „zöldek" fondorkodása és uj kedvezmények után való titkos sovárgása.

Politikai hirek.

A függetlenségi pártból. Mint Budapestről értesitenek, az orsz. függetlenségi és 48-as pártban megmaradt párttagok tegnapelőtt többen fölkeresték Bartha Miklóst és kérték, hogy vállalja el a párt elnökségét, de Bartha utalt a sajtó terén kifejtett tevékenységére és különösen magánviszonyaira, a melyek bármily megtisztelő legyen is ránézve a bizalom nyilvánulása, jelenleg lehetetlenné teszik neki ez állás elfoglalását. — E szerint Hoytsy és Szederkényi maradnak továbbra is az elnökjelöltek.

A bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot márczius hó első felében fogja az igazságügyminiszter a képviselőház elé terjeszteni. E törvényjavaslat egyik első fontosabb tanácskozási tárgya lesz az ősszel ujra egybeülő képviselőháznak.

A kilépettek.

Hallatlan mérvü az a gyalázkodás — irja a „M—g" — a mit a függetlenségi és 48-as pártból kilépettek most a függetlenségi és 48-as párt ellen elkövetnek. Ezek hát azok a lelkes hivei az ország függetlenségi ügyének, a kik első kötelességüknek tartják sárral dobálni azokat, a kik a párt nagy közjogi czéljai érdekében harczra szállani készek.

Két év óta egyetlen egy szót sem lehetett tőlük hallani a kormány ellen. Titokban mindig ott settenkedtek a kormány körül, a melynek szekerét tolták. A pártnak minden ellenzéki erejét elzsibbasztották, soha a legcsekélyebb gondolatukban sem állott, hogy a párt erejét a kormány elleni támadásokra használják fel. Karörvendve nézték, mint bukik el a függetlenségi eszme minden választásnál. A Mérnyi Ádámok, Somogyiak, Borzsákok, az ő teremtésük, az ő példájuknak hü követői.

Most sem az a czéljuk, hogyha szétválva is, együtt küzdjenek, együtt harczoljanak a függetlenségi ügy diadaláért, hanem, hogy a kormánynak szives szolgálatokat tegyenek a párt megbontása és pellengére állitása által.

A napról-napra való gyalázkodások és rágalmazások valóban megmutatják azokat az intenczióket, a melyek ezt a tisztelt társaságot eddig is vezették.

Ha az volt a czél, hogy a függetlenségi ügyért szervezkedjünk, munkálkodjunk, ott lett volna együtt az egész tábor. Vállvetett munkássággal lehetett volna a küzdelemhez fogni.

Ha ez lett volna a czél, hogy az egyházpolitikai törvények végrehajtása biztosittassék, ott lett volna együtt az egész tábor, hiszen az egész párt egyhangulag elhatározta hogy a törvények végrehajtását szorgalmazza.

De nem ez volt a czél, hanem az, hogy a függetlenségi és 48-as párt egész akcziója megzsibbasztassék, hogy a kormány felől minden kellemetlenség elhárittassék, hogy a pártnak az időközi választásoknál bekövetkezett elzüllése teljessé és tökéletessé váljon.

Mandátum? A t. uraknak majd ad mandátumot a kormánypárt. A főispán urak szives barátságban állnak a kormánypárt ilyen hü szövetségeseivel, a milyen hü szövetségben állnak a miniszter urak velük. Ki félne közülök, hogy a választásoknál a kormánypárt segélyével többségre nem birnak jutni.

Ellenben a függetlenségi ügynek tántorithatlan és a kormánnyal élesen szembe álló bajnokai sorra el fognak bukni, mert ellene tüzzel-vassal küzd a kormány, a néppárt és a függetlenségi álarcz alatt küzdő kormánypárti szözetségesek.

Tiszta és világos ez a számitás. Ezek a t. urak nem féltik a mandátumukat. Ott lesz kormány, majd segit az rajtuk.

Neki kell tehát esni a függetlenségi és 48-as párt tagjainak, azokat kell befeketiteni, kiabálni kell torka szakadtából a kilépett uraknak, hogy függetlenségi és 48-as párt tagjai megtagadják a párt programmját, hogy nem tiszta függetlenségiek.

Nem igy t. urak. Ilyen ostoba és együgyü beszédre nem hallgatunk. Tessék kiállni és megmutatni, hogy melyikünk kérlelhetetlenebb ellensége a kormánynak, ki beszél, ki agitál, ki szavaz, ki harczol a kormány ellen. Nem elsonfordálni, mikor a kormány elleni támadásról van szó, nem kihuzódni a szavazás elől, nem trafikálni örökösen a kormány tagjaival.

A függetlenségi és 48-as párt nem azt határozta február 22-én, hogy ezentul is malmára hajtja a kormánynak a vizet. Hanem azt, hogy felveszi a harczot, hogy kiáll a küzdőtérre és leveri azt a kormányt, a melyik az ország függetlenségi és önállósági ügyének kérlelhetetlen ellensége.

Miért tetszett most félreállani. Miért tetszett most ott hagyni azt a pártot, mely két év után először adottt életjelt magáról.

Mondják meg nyiltan, hogy ez a támadás nincs inyükre, hogy annyira bele lettek már szerelmesedve a kormánynyal való jó czimboraságba, hogy ezt a viszonyt a világért sincs kedvük feláldozni.

Ultramontánnak, klerikálisnak nevezik a kilépett urak a kormány elleni akcziót. Ezt a követ fujják már évek óta a kormánypárt tagjai is. Ezek előtt is mindenki ultramontán, é ki nem tolja a kormány szekerét. De az ilyen hazugság már nem talál hitelre, hiszen az akcziónak egyik inditó oka az volt hogy a függetlenségi és 48-as párt katholikus elemeit elviszi a néppárt, tehát szervezkedni kell sürgősen ezen veszedelem ellen is.

A február 22-iki határozat alkalmával világosan ki lett mondva, hogy a függetlenségi és 48-as párt felveszi a harczot a néppárt ellen is, hogy az egyházpolitikai törvények revizióját nemcsak meg nem engedi, de azon törvényeknek végrehajtását is szorgalmazza.

Kinél talál tehát hitelre az a goromba hazudozás, hogy a függetlenségi és 48-as párt ultramontán és klerikális?

Nem kormánypárt. Ennyi az igaz. Nem is akar az lenni, sem Mérnyi Ádám ur, sem Komjáthy Béla ur kedvéért. Ez a párt nem félti a mandátumait, nem kaczérkodik a néppárttal, de nem is támaszkodik a miniszter urakra és a főispánokra.

Most versenyezhetnek Komjáthy urék a kormánypárt lapjaival Ugron Gábor és a párt más jeleseinek szidalmazásában. Régóta teszik ezt ugy is. Támadhatják és gyengithetik a párt erejét, régóta teszik ugy is.

De ha magukról és kizárólag szabadalmazott elvhüségükről bizonyitványt akarnak kiállittatni, akkor menjenek el a kormánypárti lapokhoz, ott hasábszámra szórják rájuk naponkint a dicséretet. Nem a legjobb bizonyitvány-e ez? A kormánypárt félhivatalos és nem félhivatalos sajtója naponkint magasztalja Komjáthy urék elvhüségét, igazi függetlenségi érzelmeit. Ez csak elég. Érjék be ezzel.

Olcsó mandátumban és kormánypárti dicséretben lesz módjuk elég. Tehát csak bátran haladjanak a megkezdett uton.

Háboru a — jövőben.

A „Figaró" legujabb számában Charles Leser nevü iró igen érdekes, bár excentrikus czikket irt a jövő háborujáról.

A szellemes czikkiró szerint a bekövetkezendő háboru legbiztosabb jele, hogy mindenki a béke jótéteményeit magasztalja s mégis mindenki a háborura készül; senki sem akar támadni, de mindenki puskával, revolverrel és villamos mitrailleuse-zel látja el magát.

A háboru csak a jövő évszázadban fog kezdődni s vagy szerb-bolgár vagy oláh, vagy montenegrói, de mindenesetre balkáni incziden fogja előidézni.

Arra az időre már az egész világ a hadsereghez fog tartozni. A tizenkét évesnél ifjabb s a 70 évesnél idősebb emberek és az asszonyok a katonai irodákban s az élelmezésnél lesznek alkalmazva.

Hogy hol és melyik két állam közt fog kiütni a háboru, azt persze még sejteni sem lehet.

A háboruban persze igen nagy szerepe lesz a léghajóknak és a légtorpedóknak, a melyeknek az ellenséges léggömbök tönkretétele lesz a feladata. Bombléd le is rajzolt a szöveghez egy igen komikus jellegü képet, a melyen egy szétroncsolt léghajó katonasága ejtőernyőkön, mint egy szunyograj hull le a földre. Nagy szerepe lesz még a gázmotorral dolgozó és villamos kocsiknak s a veloczipédeknek, melyek a lovasságot fogják helyettesiteni. A veloczipédisták ismét behozzák a Falanx-rendszert. Ugyanis nem szuronnyal fognak támadni, hanem hosszu hegyes dárdákkal.

A fegyvereken még egyéb változás is lesz. A mostani ágyuk helyett a Canet-féle 73 mmres kaliberü ágyukat fogják használni, a melyek összes sulya darabonkint 1550 kg., kezdősebességük 520 méter, s hét k.-mnyire hordanak.

Közli a jövő puskájának, Daudettau négylövetüjének rajzát is, a melynek összes sulya 3·800 gramm, hossza 128 cm., s csak 9 és háromnegyed grammos golyókat fog szórni, 745 m. kezdősebességgel, 100 lövést 2 percz és 36 percz mpercz alatt. A tábori tüzőrséget a Darmaneier-féle ágyukkal fogják el-

---

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1895. Február 27.

Arany János kiadatlan sirversei.

Közli: **Perényi József.**

A nagy-körösi temetőben Arany Jánosnak néhány oly sirversét találjuk melyek eddig kikerülték halhatatlan szellemü költőnk iratainak, költeményeinek stb. összegyüjtőit s igy kimaradtak Arany müveinek legujabb kiadásából is. Ádám Gerzson a nagykörösi ev. ref. főgimn. érdemes igazgatója lekötelező szivességgel másoltatta le számomra ezeket a sirverseket, melyek ez alkalommal jelennek meg először nyomtatásban.

Megjegyzem, hogy Szász Polixena sirversének csak az első szaka való Aranytól, a másodikat Szász Károly irta hozzá.

Szász Polyxena.

(Született 1831-ben febr. 17-én.)

Egész teste fájdalom volt
Egész lelke szeretet;
Az sulyával földbe hajolt
Ez a menybe sietett.

Fényes lelkének a menyben
Jobb is mint e földi szenyben,
Ott van igazi hazája,
Kedveseit ottan várja.

Kupai Kovács József.

(Sz. 1809. máj. 10. † 1859. decz. 24.)

A jó férjet, atyát
Özvegye, magzatja
Éjjeli, nappali
Bánatban siratja;
Vissza óhajtaná
Vissza nem siratja;
Számláld meg könyeit
Vigasztalás atyja!

Bordács Dániel sirjára.

(Sz. 1812. márcz 1. † 1865. jan. 6.)

Azt jelenti e' néma jel
Itt nyugszik
Bordács Dániel.
Biró, ügyvéd, polgár barát;
Sok szegény sziv áldja porát.
Mint férj, maga volt a Hüség
Ez az első keserüség,
Melylyel Hitvesét illette,
Hogy bánatba öltöztette.

Károlyi Sámuel sirjára.

(Sz. 1818. márcz 14. † 1862. szept. 26.)

Óh, a kimondhatatlan
Gyászt mondd ki néma jel!
Férj, atya volt: ma egy név
Károlyi Sámuel.
Egyedül hogy ne lenne
A sirnak mélyiben:
Két kis fia itt véle
Lajos, László pihen.
És hogy vigaszt keresve
Találjon egy nevet:
Bus özvegy és öt árva
Emelé e' követ.
Orvos, ki itt lelt gyógyirat,
Itt várja, mig uj nap virad.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Forditotta: **Amica.**

Első kötet.

III.

Veszély.

(Folytatás.) (14.)

— Édes jó anyám, ez az első látogatásuk! Természetes, hogy várakoznunk kell. Tudom, hogy kegyed meg fog nekünk bocsátani — mondá Freemantleneához fordulva.

— Édes Adrián, én teljes szivemből megbocsátok magának; de láttam, hogy a pap és a férjem minden öt perczben nézték az órát és félek, hogy ők neheztelni kezdenek a maga barátaira.

— Csak ugyan várnak valakit? — kérdé Freemantle ur ártatlanul; — én azt gondoltam, hogy a szakácsuk késett el.

— Édes John, a lady Belfield cselédjei soha sem pontatlanok. Nem mondtam neked hogy Deverill ezredessel fogunk találkozni?

— Deverill! Ah, tudom már, a zal az emberrel aki Morcombot kivette. Huszonöt évvel ezelőtt láttam őt Londonban. A testőröknél szolgált — egy irföldi ember.

Az óra elütötte a fél kilenczet, midőn az ajtó kinyilt.

„Deverill ezredes, Deverill kisasszony és Baddeleyné."

Az asszony jött elől, kedvesen, mosolyogva, mit sem tudva arról, hogy megróvást érdemel, bájos volt az ő testhez simuló rubint szinü bársony ruhájában, csak egy ékszer volt rajta — egy nagy gyémánt függő, melyet egy herczegné is elviselhetett volna. Helén követte, valami lágy krémszinü szövetbe öltözve, ő nem viselt ékszereket csak a vállán egy csokor gyöngyvirágot.

Senki sem kért engedelmet az elkésés miatt. A Morcombi társaság a legfesztelenebb modorban foglalta el a helyét. Freemantle urnak meg volt mondva, hogy Helént vezesse ki, a pap Freemantlenét és Sir Adrián Baddeleinét. Az anyja tudatta vele, hogy ennek igy kell lenni; Jankó a házi asszonyát és az ezredest követte mint ha aide de camp lett volna.

Az ebéd sokkal élénkebb volt mint a milyen a falusi ebédek szoktak lenni. Helén a pap és Freemantle ur között ült, és kedvesen csevegett mind a kettővel. A növérek beszélgettek és nevettek, vidámabbak és élénkebbek voltak mint azok a leányok, akikkel Adrián találkozott.

Egymás kezére játszottak, nevetségessé tették egymást, kedélyesen tréfálóztak, kimerithetetlen élénkséggel szögdeltek egyik tárgyról a másikra; és a hangjuk soha sem volt éles, vagy durva, társalgásuk soha sem lett zajos. Adrián előtt ugy tünt el az este, mint ha varázslat alatt állott volna. Szinte éjfél volt, midőn a Deverillék kocsija elhajtott. Ő és a nővérek, mindenféle időtöltésekre kötelezték magukat. A következő napra ő igérkezett hozzájuk teára és a hátas lovak megnézésére. Ő, a ki soha sem vadászott, hétfőn a gyülhelyre igérkezett, hogy megmutassa nekik a vidéket.

— Adrián — ellenveté az anyja, kinek éles füle a vadászat emlitését meghallotta — tudod, hogy dr. Jason azt mondta, hogy neked nem szabad vadászni.

— Anyám, ő azt mondta, hogy ne fárasszam ki magamat tüskén-bokron keresztül vágtatva, de a csendes ügetést egy szelid lovon, soha sem tiltotta el.

— A fiamnak gyermekkora óta gyarló egészsége volt — mondá lady Belfield Baddeleynének mentegetőző hangon. Tehát meg lehet azt nekem bocsátani, ha én őt nagyon féltem.

Adrián a kocsijokig kisérte a vendégeket.

— Zofi, mit gondolsz róluk? — kérdé Belfield Konstáncia a barátnéjától, mig a fia künt volt a szobából. Freemantle ur és a pap politikáról beszéltek, Jankó egy szegletben ásitott, miután legjobb dalait énekelve kifárasztotta magát.

— Hogy mit gondolok róluk, azt egyetlenegy szóba foglalhatom — veszélyesek.

— Oh, Zofi!

— Adriánra vonatkozólag határozottan veszélyesek. Én azt hiszem, hogy a baj már is megtörtént. De talán nem lenne ellenvetésed, ha Deverill kisasszonyt elvenné.

— Édes Zófim, ő teljesen idegen előttem. Hogy tudnám azt helyeselni?

— Pedig kénytelen leszel helyeselni vagy nagyon határozottan ellenmondani.

— Azt látom, hogy Adrián bámulja Deverill kisasszonyt; de azért nincs ok azt következtetni, hogy szerelmes bele.

— Oh! Lárifári! Mondom neked, hogy ő szerelmes abba a leányba. Midőn egy fiatal ember életének a legjobb részét falun töltötte, szive oly gyulékony, mint a széna kazal, egy száraz nyár után,

És e prózai hasonlatossággal Freemantlené felhuzta vállaira a shawlját, férjét és fiát egy fej biczczentéssel értesitve, jó éjt kivánt a barátnéjának és kiment a szobából.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

látni, kalibere 75 mm., és 6 és fél kilós lövegeket fog szórni 530 méter kezdő sebességgel. Az ágyu sulya csak 340—420 kilogramm.

Minden katona egy könyvtábla alaku kinyitható aluminiumlemezt is hord magával, a melynek közepén egy nagyobb nyilás van. A tüzeléskor a katonák lefekszenek, e táblákat kinyitják és felállitják s a nyiláson át lövöldöznek. Ily módon aztán el lehet majd érni azt a most hihetetlennek látszó eredményt, hogy a háboruban több lesz majd a halott mint a sebesült, a mi mindenesetre előny a mai hadviseléssel szemben.

Igen nagy gondot fognak forditani a katonák egészségi állapotára, s különösen az élelmezés egészen uj, jobb alapra lesz fektetve.

A háboru következményei kiszámithatlanok, csak egy a bizonyos: hogy óriási vérontással fog járni.

Körülbelül ezt fejti ki a Figaró négy óriási oldalon. Érdekesnek érdekes a dolog, de hogy mennyi komoly alapja van, s mennyi szerepe van benne az iró fantáziájának: azt kimondanunk is fölösleges.

A tábornagy temetése.

Bécs, febr. 26.

Szép időben folyt le tegnap délután Albrecht főherczeg temetése, a melyet a rendkivüli katonai pompa, a nagyszámu külföldi előkelőség jelenléte és az óriási tömegben megjelent közönség oly impozánssá tett, a minőt a császár város Károly hg. temetése óta nem látott. Fél három órakor vonultak ki a csapatok a kaszárnyákból rendeltetési helyükre, a szokásos zeneszó nélkül. Beláthatatlan embertömeg foglalta el a Ringstrasset, a melyen a forgalom dél óta szünetelt.

A Hofburg és a kapuczinus templom környékén ezerszámra hullámoztak az emberek. A halotti menet a Hofburgból, élén 4 parancsőr-tiszttel indult meg; aranyozott halottas kocsit 3 pár szürke ló huzta.

Közvetlen a halottas kocsi mögött ment a király huszártábornoki egyenruhában, jobbján a német császárral, a ki szintén magyar huszár-ezredének egyenruháját viselte.

A két uralkodót követték az idegen fejedelmi személyiségek, a kir. herczegek, a külföldi tábornoki kar, a főherczeg ezredének küldöttsége és a Bécsben állomásozó tisztikar, a melyet a szólgálat alól felmentettek. Feltüntek a magyar honvédség küldöttei.

Mialatt a menet a kapuczinus-templomhoz ért, a trombitások a Generalmarschot fujták. A katonai zenekarok is kivonultak, de nem játszottak. Az osztrák és magyar miniszterek és a polgári hatóságok képviselői a templomban várakoztak.

Gruscha biboros, bécsi érsek a templomban ujra beszentelte a holttestet, mire a koporsót levitték a kapuczinusok kriptájába.

A Berde-féle bünper.

Budapest, febr. 26.

A kolozsvári unitárius egyház panaszára, melyet Berde Béla és társai ellen, végrendelet hamisitás és csalás büntette miatt inditottak, ma folytatta a budapesti törvényszék a tegnap megkezdett tárgyalást.

Nagy Dezső dr. ügyvéd az unitárius egyház jogi képviselője annak előrebocsájtásával, hogy Berde Béla örökösödési igényétől elállott és kijelentette a hagyatékot tárgyaló hatóság előtt, hogy elismeri azt a végrendeletet, melyet nagybátyja Berde Mózes 1881., majd 1888-ban az unitárius egyház javára tett, ennélfogva a bünvádi eljárás tárgytalanná vált. Az unitárius vallásközönség pedig, melynek hitelveiben ütközik a boszuló igazságszolgáltatás, immár ok nélkül felhivni nem kivánja tovább a bünvádi eljárás folytatását. A panasztól eláll.

Geguss Gusztáv kir. alügyész kijelenti hogy a panaszos előterjesztésének ama része előtt, mely vallási momentumokra hivatkozik, tisztelettel hajlik meg. De itt, mint az állami igazságszolgáltatás közegeinek, mindenkivel kötelessége az állami jogrendet megvédeni. Az első biróság hivatalból üldözendő közokirathamisitást, a tábla csalást állapitott meg, a kuria pedig a minősitést ügydöntő határozatba tartozónak nyilvánitotta. Igy, nézete szerint, a most visszavont panasz nem vethet gátat az állam megtorló hatalmának. Kéri a tárgyalást mindenesetre megtartani.

A védelem részéről Viszontay Soma dr. szólal fel elsőnek. Sokkal szivesebben vette volna, ha a közvádló nem a vallási momentumok, de a törvény előtt hajlik meg. Elismeri, hogy nemes hivatás a bün megtorlását keresni, de világos törvény ellenére nem szabad azt forszirozni. A btkv. 116. §-a azt mondja, hogy a panaszt itélet előtt bármikor vissza lehet vonni, ha magánvádra üldözendő büncselekményről van szó s hogy valamely vád ilyen, azt csak a vádhatározat és az itélet modhatja ki. A jelen esetben pedig a jogerős táblai vádhatározat visszavonható csalást állapitott meg s igy ezzel szemben a kir. ügyész álláspotjának elfogadása a törvény illuzóriussá tételét jelentené. Ez a nézete mint jogásznak, mint védő pedig kijelenti, hogy egyáltalán nem fél a tárgyalástól, mert az csak fényesen igazolná hogy Berde Béla eljárasa jóhiszemü volt hogy soha egy perczre sem tért le a becsületsség utjáról.

Báttászki Lajos dr. arra utal, hogy a biróság a jogerős vádhatározatot tárgyalás után csak akkor módosithatná, ha a panaszos vissza nem vonja a vádat. Polják Illés dr. nevezte azt, hogy oly igazsággal áll szemben, melynél minden szószapóritás nélkül eddig, ha a biróságnak egyszerüen a törvényt ajánlja figyelmébe. Ez előterjesztésekhez csatlakoznak még Ödönfi Miksa dr. és Nagy Sándor védők is, mire a törvényszék visszavonul.

Rövid tanácskozás után Eördögh elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint a biróság e panasz tárgyában megszünteti a további eljárást s kötelezi a panaszost a költségek viselésére. A közvádló megfellebbezte a történyszék határozatát.

Ezután ismét a Roheim-féle panaszhoz tértek vissza, melyre nézve tüstént a perbeszédek következtek.

Geguss Gusztáv kir. ügyész vádbeszédében a per anyagát ismertetve, kiemelte azt a ravasz fondorlatot, melylyel Barkóczy báró Rotheimet félrevezette, hogy magának jogtalan anyagi hasznot szerezzen, kiemelte azt a körülményt, hogy Barkóczy tudta, hogy nevének a kérdéses okiraton nem szabad előfordulni, mert a bánatpénz ez által koczkára lesz téve, mégis odacsempészte azt.

Török vádlottra nézve azt adta elő, hogy az bizonyos látszatot kivánat adni a dolognak és hogy a csalást leplezze, más néven vezetett foglalkozást a létére. Kéri, hogy a törvényszék csalás büntette miatt mérje ki vádlottak büntetését.

Báttaszéki Lajos dr. Barkóczy védője hosszabb beszédben igyekezett kimutatni védencze ártatlanságát s nagyon sajnálta, hogy a törvényszék nem hallgatta ki Wekerle Sándor volt pénzügyminisztert tanu gyanánt, a ki bizonyságot tett volna arról, hogy védencze Roheimre vonatkozólag igazat beszélt. Kéri, hogy a tözvényszék mentse fel Barkóczy bárót.

A válasz és viszonválasz után Eördögh András elnöklő biró kijelentette, hogy az itéletet holnap délelőtt fogja a törvényszék kihirdetni.

Levél.

Gyergyó-Alfalu, febr. 25.

Manapság ugy látszik divattá vált, ha valami szükségen, bajon segiteni kell, s másképen nem lehet, mulatunk rá. Ez nem épen rosz szokás — mert a kellemest a hasznossal egyesiti — bármily távol és magasan van Gyergyó a zajosabb városoktól, itten is kezd honossági jogot nyerni. — Igy történt meg, hogy az emlitett napon az „Olvasókör" javára Mikó Árpád főispán termeiben hangverseny és buffével egybekötött „Tánczestély"-t rendezett Alfalu kiválasztott hölgykoszoruja, segittetve nehány vállalkozó szellemü férfiu által.

A csinosan összeállitott programmot Jakabfi B. Miklósné urnő zongora nyitánya kezdette meg, előadván Székely J. „Rapsodie Hongroise 2. Ábrándi"-ját a nála otthonos mondhatni müvészi praecisitással. Mivel a Fejér-család mindenik tagja valamiben kitünik, Rózsika nagysádtól egy kitünő zongorajátékot vártunk, s reményünk nem is csalt meg. Ezt követte Zomora Dániel rövid, de csinos és érdekes felolvasása az érzéki szervekről. Majd Voith Ferenczné urnő énekelte zongora kiséret mellett a „Lili"-keringőt oly kitünően és kedvesen, hogy akármelyik primadonna megirigyelhette volna, mit bizonyitott a közönség hatalmas ujrázása és szünni nem akaró hálás tapsa.

Nem kevésbbé érték el a hatást Roth Mihályné urnő és Balázs Gergely a „Hipnotismus" czimü dialoggal, daczára annak, hogy a hely által kissé genirozva lehessek. Végül sikerült a férfikar által bemutatott „Honfidal" is.

E pompás szellemi élvezet után a buffé lett látogatott, hol bájos hölgyek és kisasszonykák jelentették, hogy egyik finomabbnál finomabb sültekben, másik süteményekben, harmadik meg borokban és csemegékben utazik. S miután a rendelménynek eleget tettek siettek zsebünk fenekére is tekinteni. De azért panasz nem volt egyik részről sem. Ezalatt az arany ifjuság tánczra perdült, mely állandó jó kedvben, mivel az első négyest egy ujdonsült magyar primás huzta, egészen reggelig tartott.

A végeredmény pedig az lett, hogy egy várakoráson felül sikerült estély bevitele lehetővé tette az „Olvasókör" javára épitendő nyári szórakozó hely létesitésitését. Helyért fogadja a mélyen tisztelt rendező bizottság, nemkülömben a termek átengedéseért a nemes szivü főispán ur, és a közönség hálás elismerését és köszönetét.

H . . . M . . .

A bágyoniak gyülése.

Az uj mezőrendőrségi tőrvény csinált egy kis bajt a bágyoniaknak. A birtokosok e hó 25-én gyülést tartottak, hogy rendezzék a gazdasági viszonyokat. A bágyoniak a régi rendszer mellett kivánnak maradni, nem ugy a szomszéd falukból a nagyobb birtokosok, kiknek terjedelmes földjeik vannak a bágyoni határon. Ezek különzárolni akarják földjeiket, hogy csak saját magok legeltethessenek azokon s ne a szomszéd emberek is. És ebben nekik igazok van. De a másik résznek is igaza van, s Aranyosszéknek ez a zöme, ha azt mondja, hogy ő aztán egy pár pántlika földjének koldusbotra jut, ha nincs közös legelő. A különzárolás a nagyobb gazdáknak csupa áldás — és egy kis önzés, a kissebbeknek csupa átok s nagy nyomoruság. Igy fogva fel a dolgot a bágyoniak kérték a gyülésen jelenlevő nagybirtokosokat, hogy kiméljék őket emberségesen s ne hozzanak be uj rendszert — nemsokára ugy is eljön a tagositás ideje. A mint látszik azonban nem sokat használt a kérés, mert a felingerült nép, hozzávéve azt is, hogy a gyülés bevégzése délutánra maradt, mikorra egy kis pálinkát is öntött fel egyik másik olyan erővel rohant a gyülés terembe fütykösökkel és kaczrokkal felfegyverkedzve, különösen egy pár kiszemelt nagybirtokosra, — hogy csupán az elnöknek rendkivül higgadt és okos fellépése akadályozta meg a bekövetkezhető nagy katasztrófát.

Az elnöki széken dr. Domokos Andor főszolgabiró ült, ki látva a veszedelmet, a gyülést rögtön feloszlatta, felugrott az asztalra s mindenkinek elegettevő beszédet tartott, mire a népszerü főszolgabirót megéljenezték. Gál Mór kövendi birtokos ki ellen legnagyobb indulattal viseltettek, az előbb hirtelen fogással visszavonta előbbi szándékát s hogy ismét nyugalom legyen, a tömeg akaratát nyilvánitotta. Erre őt is vállra kapták. Ez alig nehány másodpercznyi idő alatt azonban elég érdekes dolgok történtek ben és kün is. Nagyobb veszedelem nélkül járó ütlegek pillanat alatt repültek százával, csupán a főszolgabirót s a vele levő Gál László szolgabirót és a két csendőrt nem bántották, előbbiekre tüntetőleg ajánlták védelmöket. — A két csendőrrel megtették, hogy körülfogták őket ugy a sürü tömegben, hogy moczczani sem tudtak fegyvereikkel együtt és ez a szelid és okos lefegyverzés bizony javára vált a historiának, mert a csendőri hivatalnak csak egy lépés igénbe vétele ilyen felbőszült állapotban sulyosabb eredményeket szült volna. E nehány pillanat alatt kitől a merre lehetett bujt, még huszár hadnagyok is bujtak a pad alá, némelyik szomszéd falubeli ott hagyta a kalapját, mások meg egy-egy bágyoni sapkával jutottak haza Harasztosra, Kercsekbe Kövendre, Szt.-Mihályfalvára. A teremből a kik kifutottak, legrosszabbul jártak, mert ott nem volt ki csendesitse a népet.

Igy futott ki Varga György harasztosi nagybirtokos is, ki ellen a személyes ellenszenv is ugy látszik igen nagy, s ki ugy hallszik másodmagával volt oka a bajnak, mert mindenkép ő ellene irányult a legnagyobb bosszu, meg is elégedtek aztán a bágyoniak, mert Vargát ugy elpáholták, hogy ha megy is gyülésbe még valahová, de Bágyonban többet — hihetetlenül. Még az nap be ment Tordára, feljelentette az esetet — ugy a hogy volt véres orral, s a vizsgálóbiró kihallgatta. Sebei 20 nap mulva begyógyulnak — ugy mondják.

Hogy még mikor csinálnak mezőrendőrségi törvénygyülést Bágyonban, — nem tudom.

luző.

Az Erd. Kárpát-Egyesület

kolozsmegyei osztálya február hó 25-én választmányi gyülést tartott, melynek tárgyalásaiból kiemeljük a következőket:

Kimondta a választmány, hogy tekintettel az előrehaladt idényre, ez alkalommal a Kárpát-estély rendezéséről lemond, hanem e helyett a husvéti és pünkösdi ünnepek között, midőn a természet már tavaszi pompájában diszeleg, egy szép Kárpát-majálisra hivja össze az egylet háládatos közönségét a Lövöldébe; ezenkivül később az egylet turista tagjai részére egy egész napos erdei kirándulást rendez Kolozsvár valamelyik kies erdőjébe.

A „Kolozsvári Kalauz"-ra a város közönsége segély gyanánt 100 frtot adakozott, a mely hazafias áldozatkészségért a választmány hálás köszönetét fejezte ki.

Nagy örömmel lőn tudomásul véve, hogy az egylet postai portó-mentessége további 3 évre engedélyeztetett, sőt az osztályokra is ki lett terjesztve.

Több oldalról jött tudakozódások kielégithetése végett a választmány kérdést tesz, hogy a gróf Andrássy Tivadar által épittetni szándékolt dobrini turista-menház az idén elkészül-e és az épitkezés mennyire haladt?

Határozza a választmány, hogy az országos régészeti társulattal egyesülve a uyár folyamán Esküllőre és Hidalmás vidékére történelmi kirándulást rendez, amelynek eredménye a kiadandó Kolozs-megyei Kalauzban jól értékesithető lesz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter, a tankerületi kir. főigazgató utján, az osztálynak mult évi kerületi torna-verseny alkalmával kifejtett közreműködéseért elismerő köszönetét nyilvánitja; szolgál örvendetes tudásul.

Szádeczky Lajos elnök uj tagokul bejelenti: dr. Hám Sándor, Gabányi Endre, Rozmanits Timót és Donogán Gergely urakat, akiket a választmány örömmel üdvözöl.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 27.

— **Hamvazó szereda.** Tegnap járt le Carneval herczeg uralma. A hushagyó keddi pánkó még utoljára megjelent a farsangtól bucsuzók asztalán és ma a bőjt vette kezdetét. Hamvazó szerdán egyszersmind vezekel a világ mindazon duskálásokért, melyeket a farsangon végzett. A farsang zsiros és vig napjainak már vége van s az emberek bünbánólag kezdik meg a bőjtölés napjait. Igazság szerint vége kellene, hogy szakadjon a dinum dánumnak és mindenféle farsangi bolondságnak. Csörgő sapkás Cárneval herczeg bohókás tréfái helyett hallgatjuk a bőjti predikatiokat, hamut hintünk a fejünkre és alázatos élettel, jámborsággal bőjtöljük a zajos farsangi napokat. — Mea culpa, mea culpa igy sohajtozunk és leszünk szelidek bőjtösök és istenfélők. Immár itt az ideje. Hushagyó kedd bezárta a farsangi, és hamvazó szereda megnyitotta a bőjti napokat.

— **A függetlenségi és 48-as párt** kolozsvári intéző bizottsága holnap délután 5 órakor az „Ellenzék" szerkesztőségében gyülést tart. Kéri az elnökség a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

— **Főurak hushagyókeddi mulatsága.** Kedélyes mulatságot rendeztek az erdélyrészi főurak a kolozsvári kaszinó termeiben az idei farsang végén. A mulatság a szó szoros értelmében kivilágos virradtig tartott. A hushagyókeddi mulatságon jelenvoltak névsorát holnap közöljük, mert e farsang-bucsuztatónak az éjjel még folytatása lesz.

— **Leányok hushagyó keddje.** A kolozsvári női képző-intézet növendékei kellemesen ünnepelték meg a farsang bucsuztatóját. Hushagyókedd örömére tegnap este nagy vigalmat csináltak, melyet vidám társas vacsorán kivül czigány zene mellett folyt táncz is füszerezett. A fiatal növendékek a késő éji órákig nagyon kellemesen mulattak.

— **Házi bál.** Geréb Márton tanár és neje, nem sajnálva semmi fáradságot és költséget, minden hushagyó-kedden összegyüjtik az ismerős fiatalokat, igyekeznek nekik kedélyes mulatságot szerezni. Tegnap is épen egy ilyen kedves szép társaságot gyüjtött össze, mely estve 8 órától reggeli 7 óráig volt együtt a legjobb hangulatdan. Jelen voltak: Asszonyok: Asztalos Jánosné, Bodor Antalné, Hatházi Sándorné, Herepei Gergelyné, özv. dr. Jenei Viktorné, Kiss Sándorné, Koleszár Sándorné, Parády Kálmánné, dr. Szász Béláné, Szász Domokosné, özv. Szentkirályiné, Tattiás Ferenczné, Veress Sándorné. Leányok: Asztalos Ella és Ida, Bikfalvi Iluska, Bodor Iduska, Both Elza, Csiky Ida, Hatházy Janka és Ilka, Hegedüs Irén (Budapest), Herepei Ilka, Jenei Jolán és Klárika, Kele Berta, Kozma Róza, Koleszár Titi, Lőthe Vilma, Nagy Pálma, Parády Gizike, Perl Eliz, Szász Irén, Lili, Ilona és Erzsi, Szilágyi Erzsébet, Tattiás Margit, Török Anna, Veress Eta.

— **Az Erdélyi Muzeum-Egylet** orvos-természettudományi szakosztályának folyó 1895 évi márczius hó 1-ső napján d. u. 5 órakor az élettani intézet helyiségében orvosi szakülést tart. Tárgyai: 1. dr. Genersich Gusztáv: Észleleteim a Behring-féle serum therapia körül, 2. dr. Jancsó Miklós és dr. Rosenberger Mór: adatok a quartuna parasita fajlakosságának kérdéséhez, 3. dr. Rosenberger Mór: Száraz vér-készitmények előállitásainak egy uj módja.

— **Utánzásra méltó.** Mi is közöltük a helybeli kereskedelmi és iparkamara felhivását, a melyben arra kérve fel a mecaenásokat, hogy megrenditésekkel tegyék lehetővé az iparosoknak az ezredéves kiállitáson való részvételt. Nagy elismeréssel jelezhetjük, hogy a nagy nemzeti ünnep emelése érdekében ev. ref. püspök Szász Domokos ur készséggel rendelte meg a közelebbről megnyilandó theologiai seminárium nagy természet diszbutorzatát, a melyet aztán a kiállitáson való bemutatáson át is enged.

— **A mensa est** teljes programmja a holnapi lapokban közzé lesz téve. Addig is elárulhatjuk, hogy Széchy Károlyné urnő felolvasása „A nők a világirodalomban" czimet fog viselni. Az estély kezdete nem 7, hanem ½ 8 órakor lesz. A karzat és ablak-jegyek ára szintén 2 forint személyenként, család-jegy 4 forint. Kaphatók az egyetemi kör helyiségében, valamint Stein, Polcz, Gibbon és Lehmann urak könyvkereskedéseiben.

— **A mensa academica estélyén,** mely márczius hó 2-án, szombaton lesz megtartva, a hangverseny a következő pontokból fog állani: Nyitány után Széchy Károlyné urnő felolvas, Davida Leóné urnő zongorázik, Ferenczy Zoltánné urnő szaval, Szász Anna k. a. czigány kiséret mellett zongorázik, Schlauf Bella k. a. énekel és énekét Pisztóry Mórné urnő kiséri zongorán. Ezután következnek az élőképek, melyeknek tárgya és személyei egy más közleményünk tárgyát képezendi. Az estély rendező bizottsága már megalakult, a meghivók is szétmentek és a bizottság arra kéri a nagy közönséget, hogy a kik véletlenségből meghivót nem kaptak volna, forduljanak az Egyetemi Körbe. Az estélyre jegyek előre válhatók az egyetemi körben, Polcz A. és Gibbon kereskedésében. Az estélyen emléklapot is fognak elárusitani, melyek azonban már az előző napon is megszerezhetők

IV.

A szabadban.

A Freemantlené diagnozisa helyes volt. Adrián szerelmes volt. És némi tudomással birt a saját állapota felől; de mint a legtöbb értelmes fiatal ember, ő is bölcsebbnek képzelte magát, mint a milyen valóban volt. Ő azt gondolta, hogy csak bámulja Deverill Helént; és feltette magában, hogy addig nem megy tovább a bámulatnál, még a fiatal leányt sokkal jobban nem ösmeri.

Ő a saját ura volt, és szabadságában állott azt választani nőül, a ki neki tetszett. Egy jó családból való szegény lányt elvenni leghelyesebbnek tetszett előtte; de azt mondta magában, hogy az ő feleségének a legnemesebb tulajdonságokkal kell birni. Nem elég külsőleg szép legyen, bensőleg és erkölcsileg is tökéletesnek kell lennie.

A konvencióválisoknak mellőzése nem riasztotta vissza; neki tetszett az a leány, a ki saját belátása szerint mert gondolkozni és cselekedni, és a ki nem utánozta a többi leányok modorát; de a leány jellemét tanulmányozni szándékozott, mielőtt a szivének megengedi, hogy azt szeresse — szegény bolond — nem gyanitotta, hogy a szive már a leányé volt, és hogy ő, a ki annak birája szándékozott lenni, tényleg már a rabja volt.

Kamasz-kora óta soha sem ment a kutyákkal vadászni; mert azon órától kezdve, midőn ugy találta, hogy a kemény lovaglás veszélyes volt, vagy lehetetlen reá nézve, felhagyott ezzel a sporttal, és igyekezett magával elhitetni, hogy nem szereti azt. És ime, most mégis minden vadászaton künnt volt, megjelent a meeten, le s fel ügetett a területen, várakozott és figyelt és a napi sportban résztvett, a mennyire tehette a nélkül, hogy a többiekkel együtt versenyt futtasson és a keritéseken átugrasson.

Valahányszor lassabban mentek, ő mindig a Helén oldala mellett volt. Midőn a kutyák jelt adtak, Helén mindig utánnuk ment, mig ő türelmesen várakozott egy szegletben, reménylve, hogy a sors vagy a róka abban az irányban fogják Helént visszahozni.

Helén szeretni látszott az ő társaságát, de tele volt szeszélylyel és bizonytalansággal, őszfejü volt és kaczér, de Adrián nem olyannak találta.

Változékonynak gondolta, és bohókás, önzetlen, számitásnélküli teremtésnek és oly ártatlannak, mint egy erdei vagy vizi nimfa, de tele csintalansággal és szeszélylyel, mint a nimfák.

Hogy az oly éles elméjü, számító fiatal nő, a ki jó házasságot szándékozott csinálni, és saját szépségének az értékét nagyon jól ösmerte és élvezni szándékozott mindent, a mi legjobb és legkellemesebb volt e földszinén való rövid pályafutáson — melyet mi életnek nevezünk — azt ő nem gyanitotta.

Ő csak a kellemet és bájt, természetes nyiltságot és öntudatlan kedveséget látta külsőleg és bensőleg minden tekintetében, szavában és cselekedetében. Ő előtte Helén hibátlannak látszott; és mégis azt gondolta, hogy ő tulságosan szigoru biráló.

Voltak napok, midőn a róka Helén szerint „ostoba barom" volt, s a rum nem érdemelt komoly figyelmet, ilyenkor az egész napot a sir Adrián társaságában töltötte és közönyös volt azon botrányra, mit ez által okozhat. Ő tizenöt éves kora óta megszokta, hogy róla beszéljenek és szépségét hanyatlani képzelte volna, ha az emberek — főleg a nők — megszüntek volna kemény dolgokat mondani róla. Őt a nővére gardirozta, de Baddeleynének mindig meg volt a maga dolga a mi után nézzen. Pompásan lovagolt és azon bámulóinak, a kik őt látni akarták, az első sorban kellett lenni. Mert a legnyájasabb szavakat és legédesebb mosolyokat azok nyerték tőle, kik oly bátran és gyorsan lovagoltak, mint ő maga; s a kik után, két vagy három ilyen férfi kiséretében lovagolni haza, nagy örömére szolgált.

— Launcelote és Guinevere! — kiáltá Toffstaff kisasszony, az egyik vidéki Diána. Bámulatos, hogy az a két fiatal nő hogy viseli magát! Még a Rown sem láttam soha ehhez hasonlót; és ezzel — tevé utánna Toffstaff kisasszony sokat jelentőleg — elég van mondva. Három Toffstaff kisasszony volt, a kik vadásztak és jól lovagoltak és mindig jó lovon ültek. Ők büszkék voltak arra, hogy tökéletes stilban jelentek meg, ruhájuk, kalapjuk, czipőjük a legjobb iparostól került ki, bárki lett légyen az. A divat nagyon veszélyes a női ruha szabókkal szembe. Mindig kerül elő egy uj ember, a ki a szabászatban egy uj elmélettel állitott elő; tehát a Toffstaff kisasszonyok minden évben változtatták a szabójukat.

Devonshirének ebben a részében Toffstaff ur uj ember volt, a ki egy meghalt birtokosnak a birtokát csak nem rég vette meg. Felesleges mondani, hogy olyanabb volt azoknál, kiknek ősei Heptarchy óta birták a földet.

A három Toffstaff kisasszonynak ellentétei voltak, a kikkel azonban azok barátságos viszonyban állottak, — a Treducey kisasszonyok, kiknek az atyjuk, Moati sir Treducey Nátáinel, régibb családból való volt és több arisztokratikus összeköttetései voltak, mint bármelyik férfinak a szomszédságában. Az anyja egy skót herczegi családból származott, a felesége egy franczia márk grófnak a leánya volt, a ki a második császárság arany napjaiban a császárné egyik báljában szerelmes lett egy szép fiatal diplomatába.

A két Treducey kisasszony ugy ülte a lovat, mint ha lóháton születtek volna és roppant magaslatról néztek le a Toffstaff kisasszonyokra, kikről azt gyanitották, hogy lovaglómester által voltak tanitva.

(Folytatása köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lesznek. Az estély iránt városszerte igen nagy az érdeklődés, hiszen a gyorsan népszerűvé vált mensával van kapcsolatban. Az arisztokráczia számos tagja és egyébként is a város társadalmának legkiválóbb képviselői kilátásba helyezték megjelenésüket.

— **A mensa academica** jótékony czéljaira a bizottság hoz ujabban a következő adományok érkeztek: Nyiregyházi takarékpénztár 10 frt, Krenner F. Miklós elvesztett fogadása 1 frt, az oppavai vörös kereszt egylet fiók-választmánya 1 frt 50 kr, az udvarhelymegyei takarékpénztár 20 frt, Krenner F. Miklós január havi gyüjtése az egyetemi hallgatók körében 10 frt 65 kr. Mely szives adományokért fogadják a nemesszivü adakozók a bizottság hálás köszönetét.

— **Sipike-csárdás.** Ily czimü csárdás jelent meg Méry Béla budapesti zenekereskedésében. A zenedarab czimlapján Siposs Etelka kisasszonynak arczképe látható (a „Szegény Jonathán"-ból, mint Molly), kinek a csárdás ajánlva van. A zenemü szerzője Perényi József, kolozsvári fiatal tanár, s a kolozsvári róm. kath. főgymnáziumban az ének tanitója, kinek neve épen lapunk mai számának tárczarovatában is olvasható s kinek zenei talentumáról ezen csárdás fényes bizonyságot tesz. A csárdást Kolozsvárt már muzsikálják. Kapható Keresztessy Pál és fia papirkereskedésében 1 korona 60 fillérért. (80 kr.)

— **„A vértanu özvegye"** czimmel több fővárosi lap megemlékezik herczeg Voronieczky Miczisláv nyomorban sinylődő „özvegyéről". E dologban egy kis tévedés van. Herczeg Voronieczkynek, kit az uj épületben végeztek ki, mivel vérét és vagyonát áldozta a magyar függetlenségi harcznak, — neje nem volt. 1868-ban egy halottak napján az akkori egyetemi hallgatók egy kis fakereszttel ellátott sir mellett egy térdeplő nőt vettek észre, ki a sirra kitett s egy fiatal honvéd őrnagyot ábrázoló kép előtt imádkozott. Ezen egyszerü sirban herczeg Voronieczky nyugodott, — a hölgy pedig azon nő volt, a kivel a herczeg gyöngéd viszonyban volt a nagy napok alatt, s ki saját költségén hozatta át a herczeg hulláit a már felhagyott régi temetőből a kerepesi temetőbe. Az egyetemi ifjuságnál Hóry Béla, akkori pesti jogász mozgalmat inditott, hogy a magyar ügyért vértanu halállal kimult vitéz lengyel herczeg sirja egy őt megillető diszes emlékkővel jelöltessék. Hóry Béla törekvését nagyobb siker követte, mint először remélni is lehetett. Több mint három ezer forint gyült egybe. S nehány év mulva a városi hatóság által adott uj disz-sirhely felett egy gyönyörü stylszerü emlékkő hirdette, hogy a magyar ifjuság tud lelkesedni a nagy eszmék vértanui iránt. Az akkori lapok részletesen irtak volt a herczeg oly fenséges szerepléséről. Az arczképét — a fent emlitett kép után az összes lapok hozták, — valamint a kérdéses nőről is kellő discrétióval megemlékeztek. De senki sem irta, vagy mondta őt a herczeg nejének. A börtönben való összekelés, legenda. S mindazonáltal a szegény, nyomorban levő nő felsegélése természetes humanus cselekedet volna.

— **A kolozsvári Károlina-kórház betegei az 1894. évben.** Az erről való táblás kimutatás most jelent meg Engel Gábor dr. összeállitásában. Közöljük ebből a kimutatásból a következő adatokat: Az 1893. év végével maradt 141, az 1894. évben felvétetett a Károlina-kórházba 2414 beteg. S igy az 1894. évben megfordult ezen kórházban 2555 beteg. Ezek közül meggyógyult 1468, javultan távozott a kórházból 530, gyógyulatlan bocsáttatott el 218, meghalt 153. — A kórházban elhelyezett egyetemi tankórodákon az 1894 évben kezeltetett összesen 8292 bejáró beteg; és pedig: a belgyógyászati tankórodán 3888, a sebészetin 2576, a szemészetin 1050, a bőr- és bujakor tankórodán 778 beteg. — A sebészeti tankórodán végeztek az 1794 évben 621 operácziót, a szemészetin pedig 69-et.

— **Nyilvános számadás.** Folyó hó 16-án az iparos egylet által a Kolozsvári iparosok aggmenháza alapja gyarapitására rendezett házi estélyen a nemes czél érdekében adakoztak: Hegedüs Sándor orsz. gyül. képviselő 10 frt, gr. Béldy Ákos főispán 5 frt, Benigni Sámuel elnök 10 frt, dr. Groisz Gusztáv 10 frt, Biró Béla apát plébános 5 frt, Pál István kanonok 5 frt, Szőcs Géza 10 frt, Gámán Zsigmond 3 frt, Rignát Sándor 2 frt, Sebesi Pál 3 frt, ifj. Knauer József 2 frt, Hevesy József 2 frt, Lapsánszky Antal 1 frt, Endstrasser Benedek 5 frt, Schmiedinger Alajos 1 frt, B. Bakk Lajos 4 frt, Dali Mihály 2 frt, Gergely Kálmán 1 frt, Széky Miklós 5 frt, Kondász Ferencz 1 frt, Scheffer András 3 frt, Láday Tódor 1 frt, Virágháti Béla 1 frt, Porsche Ferencz 1 frt, Klimes Károly 1 frt, ifj. Lászlóczky Samu 2 frt, Lászloczky Péter 2 frt, Szeszák Ferencz 2 frt, Ferenczy Ignácz 5 frt, Fogel Antal 1 frt, Végh Lajos 1 frt, Demjén Ágoston 5 frt, Gerstenbrém Tamás 2 frt, Pollák Samu 3 frt, Csernyánszky J. 2 frt, Reiman Samu 1 frt, Gergely Ferencz 2 frt, Albach Géza kir. tan. polgármester 2 frt, Incze Elek 1 frt, Müller Gyula 2 frt, Birkl János 1 frt, Schmidt János 1 frt, Becsey József 1 frt, Duzsárdy Antal 1 frt, Karvázy Árpád 1 frt, Hajdu Gyula 50 kr, Seemann József 2 frt Kiss Ernő 2 frt, Gráf J. 2 frt, Szatmáry Béla 1 frt, Lehmann Sándor 1 frt, Györgyfalvi Miklós 1 frt, Kerekes János 1 frt, Oláh Rudolf 1 frt, Hancz György 2 frt, Taub Náthán 50 kr, Paál J. 1 frt, Konya Sándor 4 frt, Simonffy István 1 frt, Komáromi János 1 frt, özv. Veress Dánielné 1 frt, Sztancs Aurél 1 frt, Nyegrutz Lukács 2 frt, Stief Jenő 1 frt, Haraszthy Jenő 1 frt, Várady Aurél 50 kr, Zakariás Kristof 1 frt, dr. Sajtos 1 frt, Gámentzy Márton 1 frt, Kopcsányi Rudolf 3 frt, Farkas Antal 1 frt, Kottai János 1 frt, Tomcsics Vilmos 3 frt, Reményik Lajos 4 frt, Darnay István 2 frt, Magyary Mihály 5 frt, Schultz Rezső 3 frt, Dobál Antal 1 frt, Szabó Gyula 1 frt, Ajtai K. Albert 2 frt, Matutsek József 2 frt, Terkál Béla 2 frt, Salamon Antal 2 frt, Szilágyi Lajos 2 frt, Vincze István 2 frt, Molnár Benedek 3 frt, özv. Oriold Józsefné 2 frt, Bogyo István 10 frt, Czirják Károly 10 frt, Binder János alkapitány 100 frtos alapitványa első részlete fejében 5 frtot. Fogadják a nemesszivü adakozók hálás köszönetünket a rendező bizottság nevében, Hirschfeld Zsigmond s. k. jegyző, Nedoroszték János s. k. pénztárnok.

— **Cognac.** Egy uj cognac-gyár alakult Kassán gróf Csáky Rezső kassai cognac-gyára czim alatt. A gyár cognacja már is nagy elismerésnek és elterjedésnek örvend.

— **Elintézett affér.** Az utóbbi napokban egy czikket közölt a Nemzeti Ujság, mely miatt Berzenczey István maros-tordamegyei földbirtokos, másrészről pedig Bede Jób, a lap segédszerkesztője között szóbeli affér támadt. Erre Bede provokálta ellenfelét, ki segédeiül báró Kemény Endre és Nagy Gynla országgyülési képviselőket nevezte meg. Az affért, melyben Bede segédei Sebők Zsigmond és Andreánszky Jenő hirlapirók voltak, hétfőn lovagias uton elintézték.

— **Ebéd a miniszterelnöknél.** Bánffy Dezső báró tegnap ebédet adott, a melyen jelen voltak: Perczel Dezső és Dániel Ernő miniszterek, Plósz Sándor, Miklós Ödön, Reiszig Ede és Gränzenstein Béla államtitkárok, Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsos. Almássy Géza gr., Lonovics József, Molnár Viktor, Vadnay Andor, Degenfeld József gr., Beniczky Ferencz, Ronai Jenő és Kállay Albert főispánok, dr. Sélley Sándor rendőrfőkapitány, Jeszenszky Sándor osztálytanácsos és dr. Kégl Imre belügyminiszteri államtitkár.

— **A „Római"** Vérlázitó brutalitás tartja izgatottságban Mezőkeménytelke községét. Egy kolozsvári orvostanhallgató egy balázsfalvi tanár biztatására ugy megverte az édesanyját, hogy az öreg asszony a halállal vivódik. Majoru Vazul mezőkeménytelki illetőségü, kolozsvári orvostanhallgató a mult őszön összekerült azokkal az elemekkel, a melyek a dákorumony izgatásokat intézik. A fiatal emberre háromszáz hold első minőségü földbirtok néz, ez idő szerint azonban nem rendelkezhetik vele szabadon, mert az édesanyja gyámsága alatt áll és a birtok átvevése az anya halálához van kötve. A mult ősz óta általában feltünt a községbeliek előtt, hogy a különben intelligens fiatal ember elképzelhetetlenül durván bánik az édes anyjával s mialatt szidja és löködsi, káromkodva kéri a halálát. Egy nap nagyon megverte az elaggot asszonyt — s tettét — elkalmasint tudatta Vics Elek balázsfalvi tanárral is, mert ettől pár nap mulva nyilt levelezőlapon a következő biztatás érkezet: „Férfi vagy! Romai vagy? Bölcsen cselekszel. Csak előre!..." Majoru Vazul a levelezőlap megérkezése után nemsokára elővette az édes anyját s ugy elverte, hogy a lármára a félfalu odacsödült. Az öreg asszony az ütések következtében eszméletét vesztette, a „római" pedig elmenekült hazulról, állitólag Balázsfalvára, Vics professzor házához. A hatóság a jeles Római ellen meginditotta a vizsgálatot.

— **Felmentett mártirok.** Még a mult nyáron történt, mikor a memorandumpört tárgyalták, hogy Sztojaneszau nagy-szentmiklósi joggyakornok, Miniszán tanitó, Kotozsmán timár és egy Lugosról odavetődött elzülfött pap Kolozsárra üdvözlő táviratot akartak meneszteni Lukácsiuhoz, Ratiuhoz és társaihoz. Lestyánszky főszolgabiró azonban ideje korán megakadályozta a távirat elküldését. Majd gyüjteni kezdtek a táviratozni akarók a kolozsvári vádlottak számára. De mivel a gyüjtést nem jelentették be törvényszerüen, a főszolgabiró megidézte őket s 50—50 frt pénzbirságra és 10—10 napi fogházra itélte őket. Az ellitéltek felebbeztek a belügy miniszterhez. A napokban érkezett vissza a belügyminiszter határozata, mely a vádlottakat felmenti.

— **Az Elbe buvárai.** Megirtuk már, hogy az elsülyedt Elbének a kikutatására az észak-német Lloyd társaság nyolcz buvárt szerződtetett. A buvárok közül három angol kettő franczia és három német. A buvárokat nem annyira a holttestek felkeresése végett, mint inkább azért fogadták föl, hogy az Elbének háromszázhatvanezer márka értékü postarakományát megmentsék. Mindegyik buvár naponta kilencszer köteles a mélybe szállani, s minden utjáért husz márkát, tehát egy napra 108 frtot kap. Ezenfelül, ha a pénzt fel tudják hozni, tizezer márka külön jutalmat kapnak. A buvármunkákat nyolcz napra tervezik. Ezzel kapcsolatban megemlitjük, hogy megható jelenet játszodott le az Ems nevü gyorsgőzös fedélzetén. Az Ems gőzössel ugyanis egy uri ember utazott, akinek felesége és három gyermeke pusztult el az, Elbével. Mikor az Ems arra a helyre érkezett, ahol az Elbe elsülyedt, a kapitány meglassitotta a hajó haladását s az uri ember egy nagy ólomsulyokkal megnehezitett koporsót becsátott le a tengerbe, övéinek hullámsirjára.

— **Kossuth Ferencz hazaérkezése.** Kossuth Ferencz Nápolyból, a hol két hetet töltött, február 28-án érkezik vissza Budapestre. Kossuth Ferencz a jövő hónapban költözik a József-körut 23 sz. ház emeletén levő végleges lakásába, melynek berendezésén serényen dolgoznak.

— **Mádi Kovács György rendelete.** Miskolczról irják lapunknak, hogy ott eddig szokásban volt, hogy ott a katonai őrjáratok vasárnap- és ünnepnapokon minden nyilvános mulató helyre behatoltak, hogy meggyőződjenek, vajon nem időzik-e benn elkésett hadfi. Ez az eljárás gyakran képezte kutforrását sok perpatvarnak, véres verekedésnek a polgári elem és a katonaság között. Mádi Kovács György, kassai hadtestparancsnok ma egy leiratban arról tudatja az iteni katonai parancsnokságot, hogy ezentul a katonai őrjáratnak nincsen joga behatolni sehova sem hanem polgári rendőr által kell megtudnia a mit akar, és ha ilyen nem volna közelben, az őrjárat vezetője egy maga mehet be széttekinteni. Megemlitésre méltó, hogy a hadtestparancsnok német átirata is hangsulyozza, hogy a módositás a polgárság és katonaság közti jó viszony fokozása érdekében történik.

— **Uj járásbiró.** Ő felsége a magy. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére — mint értesülünk — Simay János szamosujvári kir. jbirósági albirót a kékesi jbirósághoz járásbiróvá nevezte ki.

— **Drága mulatság.** Apanagyfaluban, a miniszterelnök szükebbkörü hazájában drága mulatsága volt tegnap Anka Vaszelie legényembernek. Vasárnap este nagy tánczmulatság volt a faluban. Anka Vaszilie egy izben Czopán Pálnét, a falu legszemrevalóbb menyecskéjét vitte a tánczba s mikor a czigány a zsukálát abbahagyta, megujrázta a nótát. A czigány megengedte neki, de a mikor ismét be akarta végezni a tánczdarabot, a tüzbe jött legény ujra hogyvoltozott. — Nem igen sokat kérette magát a muzsikus, fölvette e nóta elejtett ritmusát s tovább huzta, a mit abbahagyott. Czopán Pál, a jótánczu menyecske férje, csak eltürte valahogy az első hogyvoltot, de a második után már dühbe jött, félrelökte az utból a feleségét s saját nehezgömbölyü karjával megölelte a hogyvoltozó gavallért s egy harapással tőbül lekapta a balfülét. A megharapott embert ugy vitték el véresen a tánczból s az orvosok kijelentették, hogy egész életére siket marad. Mikor a férjét kérdőre vonta a csendőrség, azt felelte, hogy a ficsor igen sokat tánczolt a feleségével és ő ezt nyugodtan nem nézhette tovább. — Sulyos testi sértés czimén inditották meg ellene az eljárást.

— **Kitüntetett miniszteri tanácsos.** Értesülésünk szerint Kilényi Hugó minissteri tanácsos, ki a kereskedelemügyi miniszteriumban kifejtett működéséért legfelsőbb helyen az elismerés ismételt jeleiben részesült, ő felsége a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **Vitás jog.** Előpatak ismert székelyföldi fürdő rendőri felügyeletéhez Száva fürdőfelügyelő tartott jogot, az ő jogát azonban kétségbevonta a nagyajtai járás szolgabirája, kinek a kerületéhez a fürdő közigazgatásilag tartozik. A felügyeleti jogért való versengés odáig ment a két fél között, hogy legutóbb csaknem párbajt vivtak. A mit a felügyelő rendelt, azt elrontotta a szolgabiró, a mit a szolgabiró parancsolt, annak végrehajtását megakadályozta a felügyelő. Végre is a két rendőri felügyelő mellett csak épen rend nem volt a fürdőhelyen. Azok, a kik ennek az állapotnak kárát vallották, lépéseket tettek most, — mint tudósitónk irja, — hogy Előpatakot közigazgatásilag csatolják Szepsi-Szent-Györgyhöz és a rendőri felügyeletet gyakorolja az idevaló közigazgatási hatóság. A mozgalom kimenetelét érdeklődéssel várják az egész Székelyföldön.

— **Egy reáliskola bajai.** A nagyváradi reáliskoláról egyre botrányosabb dolgok derülnek ki. Várallyai tanárt, ki a szülőket zsarolta, áthelyzték, de Várallyai nem engedelmeskedett, mig a tankerületi főigazgató uj állása azonnali elfoglalására fölszólitotta. Várallyai büntetéseért a tanárok egyrésze Szilágyi Albert tanárra haragszik, ki állitólag a leleplezést szcenirozta, azért kompromittáló adatokat gyüjtöttak ellene s őt is leleplezték, hogy a szülőket zsarolja. Szilágyi a leleplező hirlapi czikkért sajtópört inditott, a tanárokat pedig följelentette a miniszternél, hogy ellene áskálódnak s titkos konferencziákat tartanak Egy másik tanár ugyancsak följelentést küldött a miniszterhez, mely szerint a reáliskolai könyvtárban nagy hiányok vannak. Nátafalusy tankerületi igazgató dorgatoriumot intézett Vidovich igazgatóhoz, sürgős jelentést kérve. A vizsgálatot is azonnal meginditotta.

— **Faure elnök bálja.** Jeleztük, hogy a napokban tartotta meg Faure elnök az első bált az elnöki méltóság elfoglalása óta az Elysée-palotában. E bálról most egy csinos epizódot közölnek a franczia lapok. Reggel felé megjelent a tánczteremben az elnök leánya is. Első tánczosa egy radikális képviselő volt, a ki a bál után a következőleg nyilatkozott barátai előtt: — Versaillesben vem választottam meg Faure Felixet; nem volt igezam, mert minden azt mut atja, hogy nagyon jó elnök. Azt sem bánom, ha „köpenyforgatónak" mondotok. Annyi bizonyos, hogy ma a mikor leányával táncsoltam jobban választottam, mint Versaillesban.

— **Az egyszerü toalett.** Egy ujságban az X. grófnő estélyéről szóló tudósitásban ez volt olvasható: A háziasszony öltözéke imádandó egyszerüségével keltett feltünést. A ruha rózsaszinü selyemből készült alençoni csipkeburkolattal s finom kézi himzéssel. Az urnő nyakán 12 sor keleti gyöngy tündökölt s gyöngy és gyémántdiszités volt a ruhán is. Különösen feltüntek rajta azok az óriási rubinok és zafirok melyekhez hasonlókat még alig láttunk. A czipőcskék, melyek szintén selyemből készültek gyöngyhimzééssel s a nagy értékü legyező előnyösen egészitették ki az egész ültözéket.

— **Érdekes napló.** Párisban e napokban egy 73 esztendő öreg ember halt meg. a ki tizennyolcz éves korától kezdve naplót vezetett. E naplóban bejegyezte mindenkiadását, a mibe életén keresztül az élelmezés, ruházkodás stb, került. A többi, mint ötven esztendőn vezetett napló a következő adatokat tünteti föl: Elhordott összesen 95 nadrágot, a melynek 2304 frankba kerültek; 72 kabátott és ugyanennyi mellényt 3954 frank értékben; 62 pár czipőt, e mikért 1753 frankot fizetett, 198 inget és 328 gallért, összesen 1430 frank értékben, Omnibuszra és lóvasutra kiadott 2142 frankot. Ötven esztendő alatt megivott 28,778 pohár sört s elfogyasztott 36,081 pohárka absintott. Félszázad alatt elszitt összesen 628,713 szivart. Ezek között 43,895 darab potyaszivar volt. A szivarozás összesen 50,895 frankjába és 35 czentimjébe került, a mi elég tekintélyes összeg. Az érdekes ember, mint agglegény halt meg.

— **A legujabb párisi botrányhoz.** A nagy Panama óta se vége se hossza Francziaországban a kinos és a szociálisták által nagy előszeretettel kiaknázott botrányoknak. Most is van egy pár fiok botrány napirenden, Legfrissebb kelletü Lavaillantnak, a titkos rendőrség egykori igazgatójának és legutobb főbeszedőnek ügye, ki csaló ágensekkel dolgozott. tiz perczent sápért, egy kalap alatt. Andrieux leleplezéseire a kormány elmozditotta a lelkiismeretlen hivatalnokot, de Lavaillant nem akar belenyugodni a ellene inditott eljárásba és mint párisi levelezőnk táviratozza, olyan leleplezésekkel fenyegetődzik, melyek a kormányt nagyon kompromittálnák. A francziák, kik még nem felejtették el a legutóbbi válságot és a reákövetkező kinos vajudásokat, aggódva várják, hogy Lavaillant beváltja-e fenyegetését.

— **Teljes holdfogyatkozás.** Márczius 10-éről 11-ikére virradó éjjel teljes holdfogyatkozás lesz, melyet nálunk — egész tartama alatt — meglehet majd figyelni. Lefolyása a következő lesz; 2 óra 53 p.-kor a hold a föld árnyékát érinti, 3 óra 51.4 p.-kor teljesen elsőtétül, 4 ó. 39.3 p.-kor a fogyatkozás fele telik le, 5 ó. 27.1 p.-kor pedig vége lesz az egész fogyatkozásnak. A nap nálunk 6 óra 19 perczkor kel fel, 6 ó. 20 p.-kor lenyugszik a hold és 6 ó. 25 p.-kor a hold teljesen kikerül a föld árnyékából

— **Nevelés Angliában.** 1870-ben Angolországban másfél millió gyermek járt iskolába. Ma ez a szám megháromszorózódott. 1870-ben a fogházakban 12,000-en voltak, 1894-ben már csak 500-an. A fiatal bünösök száma 14.000-ről 5000-re apadt. A segitségre szorulók 25 évvel ezelőtt a lakósságnak 47 százalékát alkották mig ma csak 22 százalékot tesznek ki. Mindez adatok arról tesznek tanuságot, hogy a nevelés Angliában a legjobb uton halad.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" eredeti táviratai.)

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

Budapest, febr. 27.

A függetlenségi és 48-as anyapártnak tegnap este ismét kilencz óráig tartó értekezlete volt, melyen a Justh Gyula és társainak kilépését tárgyalták.

Hojtsy Pál oda nyilatkozik, hogy az anyapártnak nemesen kell viselkednie s meg kell mutatnia az ország előtt, hogy czéluk még most is a jóhiszemüleg tévedett kilépettekkel egyesülni.

Ezért határozatilag kimondatni kéri, hogy Justh és társainak kilépését sajnálják, mert a kilépésük tévedésen alapul.

Jnsthék azzal okadatolták kilépésüket, hogy a párt többsége megtagadta hozzájárulását a függetlenségi és 48-as párt programmjának megalknvás nélküli fentartásához.

Hojtsy Pál konstatálja, hogy ez nem is volt szavazás tárgya.

Inditványozza annak kimondását, hogy Isaak Dezső javaslatának elvi részét magukévá teszik, s hogy a párt ragaszkodik eddig vallott programmjához megalkuvás nélkül.

Követendőnek tartja a 48-iki törvények irányát.

Csak az lehessen a párt tagja, ki a 48-iki törvények elveihez és a pártnak 84-iki programmjához hiven ragaszkodik, és a pártnak közjogi határozatai ellen állást nem foglal.

Polónyi Géza helyesli Hojtsy Pál inditványának minden pontját.

Ugron Gábor szintén elfogadja az inditványt.

Még látszatát is kerülni kell — szerinte — annak, hogy a függetlenségi és 48-as párt felekezetek szerint csoportosulna.

Nagy szerencsétlenség volna, ha alakulna egy kálvinista és egy nem kálvinista függetlenségi párt.

Ha a kilépettek ezen határozat kimondása után sem jönnek vissza, akkor sajnálattal konstatálja, hogy a katholikus néppárt mellett megalakult egy kálvinista függetlenségi párt, mely ellen ép ugy harczolni kell, mint Zichy Nándorék ellen.

Lukács Gyula, Vajay István, Visontai Soma és mások hozzászolása után Hojtsy Pál inditványát egyhangulag elfogadták, azon záradékkal, hogy a párt remélvén Justh Gyulának és társainak a pártba való visszatérését, az elnök és jegyzőválasztásta napirendről levesziks azt márczius elsején délután 4 órakor ejtik meg.

Ezt a párthatározatot nyomban közölték a kilépettekkel.

A határozat a kilépettek között nagy meglepetést keltett, de csak csütörtökön határoznak az átirat felett.

Nemzetközi betörők.

Budapest, febr. 27.

Risztics et nemzetközi betörőt ma Nizzában kihallgatták.

Kijelentette, hogy a neve nem Risztics, hanem Tripojác Glysa hires bosnyák fölkelő, kit a bosnyák haditörvényszék halálra itélt.

Zavargások Belgrádban.

Budapest, febr. 27.

Belgrádból nagy zavargások hirét jelentik.

Lázitó felolvasásokat osztogatnak, hogy Sándor királyt ne erresszék vissza az országba.

Mint politikai menekültet nem lehet őt kiadni Ausztria-Magyarországnak.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. csütörtök, február hó 28-án.

E. Kovács Gyula mint vendég:

Először:

A BECSTELENEK.

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*)

A villamos világitásról nehány nap előtt befejezett czikksorozat kiterjeszkedett a helyi piacz több sérelmére is, s érintvén a katonai menage-comissio alakitását, azt állitotta, hogy a kaszárnyában berendezett füszerüzlet által megröviditik a helyi kereskedelmet, s a czikk folyamán ugy tünteti föl a dolgot, mintha mindent direct Ausztriából és a külföldről szereznének be. Ez állitást történt felkérésre helyre kell igazitanom, mert a katonai menage-comissió füszerczikkeket már több év óta Kónya Sándor helyi füszer-kereskedőtől szerzi be, valamint onnan szereztetnek be a katona-tiszti kaszinó füszer-szükségletei is.

KÓNYA SÁNDOR,
füszerkereskedő.

Nyilvános köszönet.

Van szerencsém köszönetemet nyilvánitani a t. Budapest kávéház vendégeinek ugy szintén t. Grün Adolf ur főnökömnek azon szives támogatásukért mit több évi működés alatt részssitettek.

Egyszersmind értesiteni kivánom a n. é. közönségot, hogy f. év márcz hó 1-én az óvárban lévő Központi Kávéházat átveszem, a n. é. közönség becses támogatását kérve továbbra is.

Alázatos tisztelettel
Klein Miklós.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Sz. 78101—1894.
VI—1.

Földmivelésügyi m. kir. Miniszter.

Valamennyi törvényhatóságnak
(Sopronvármegyét kivéve.)

Wolf Lipót és fiai kismartoni borkereskedő czégnek Ruszt város határában lévő szőlőjében és szőlővessző iskolájában egy, az országban eddig ismeretlen uj szőlőbetegség észleltetvén. — Addig is, mig e betegség és az ellene követhető védekezés az elrendelt tanulmányozás utján megállapitható lesz, a fertőzött szőlőtáblát teljesen kiirtattam, s ezen kivül óvatosságból a nevezett Wolf Lipót és fia czég ruszti szőlőtelepéről, valamint általában Ruszt város határából a szőlővesszőnek, ugyszintén a szőlőtőke egyéb részeinek, s a használt szőlőkaróknak bárhová leendő kivitelét megtiltottam.

Erről a törvényhatóságot oly felhivással értesitem, hogy ezen intézkedésemet a törvényhatóság egész területén azonnal a legkiterjedtebb módon oly figyelmeztetéssel hozza nyilvánosságra, hogy a szőlőbirtokosok szőlővesszőknek a Wolf Lipót és fiai czég ruszti telepéről, valamint általában a ruszti szőlőbirtokosoktól való vételétől saját érdekükben óvakodjanak.

Budapesten, 1895. január hó 5-én.

Festetits.

Sz. 1554—1995.
tan.

E magas körrendelet ezennel közhirré tétetik.

Albach Géza,
polgármester.

139. (1—1)

Sz. 1202—1895. 132. (3—3)

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járás főszolgabirája részéről ezennel a **földvári körállatorvosi állomás** betöltésére pályázat nyittatik.

Ezen körhez Földvár székhelylyel még Veresmart, Szászmagyarós, Krizba és Apácza nagyközség tartozván; felhivatnak azon okleveles állatorvos urak, kik ezen évi 600 frt fizetés és 150 frt lakbérrel dijazott állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. 117. §. értelmében felszerelt, nyelvismereteiket és eddigi alkalmaztatásukat kitüntető folyamodványukat **1895. évi márczius hó 10-éig** terjesszék hozzám be.

A megválasztandó körállatorvos községi tisztviselővé válván, teendőit az 1888. évi VII. t.-cz. 130. §. alapján köteles végezni.

A körhez tartozó községek beutazására és a szedhető dijakra vonatkozó részletesebb feltételek itten megtudhatók.

A pályázati kérvények azon esetben, ha [illegible] pályázók közszolgálatban [illegible] annak, az illető hatóságok utján, ellenesetben közvetlenül hozzám beterjesztendők.

Kivánatos, ha a pályázók születési bizonylatuk csatolása mellett előéletükre, középtanodai, illetve más tanulmányaikra vonatkozó bizonyitványokat is kérvényükhöz csatolják.

Földvár, 1895. február hó 18-án.

PILDNER,
főszolgabiró.

Sz. 2386—1895. 134. (2—2)
k. i.

Hirdetmény.

Melylyel közhirré tétetik, mikép nyert megyehatósági jóváhagyás alapján Sz.-Cseh községben a folyó év tavaszán megkezdődő 3 egyenlő részben, egymásután következő 3 év nyarán elvégzendő, mintegy 8915 négyszög méter piacz-utcza flaszterezés és járdakészitési vállalat 4601 frt 25 kr. előirányzott összegben, a **folyó 1895. évi márczius hó 17-én d. u. 2 órakor** Szilágy-Cseh község hivatalos helyiségében megtartandó nyilt versenytárgyaláson fog biztosittatni, s a legkedvezőbb ajánlattevőnek vállalatba adatni.

Miről ezen tárgyalásba részt venni s vállalkozni óhajtók azzal értesittetnek, hogy a vonatkozó feltételek ugy a versenytárgyalás napján, valamint addig a hivatalos órák alatt megtekinthetők lesznek; továbbá, hogy tárgyalásba bocsátkozni vagy vállalkozni óhajtók kötelesek előirányzott vállalati ár 5%-át bánatpénz gyanánt — a tárgyalásba bocsátkozás előtt — az eljárással megbizott előljárósághoz letenni.

Sz.-Cseh, 1895. évi februar hó 15-én.

Ady János, jegyző. **Szabó György,** főbiró.

Rosenzweig B. és Társa

villanyos műszaki gyár nagyban, kicsinyben,

Budapest, VIII., József-körut 30—32.

Ajánlják magukat

kézi távirdák, telefonok, villámháritók, valamint **villamos világitás** berendezésére, a legmérsékeltebb árak és több évi kezesség mellett.

Ugyszintén **eladása** és **szétküldése** az **összes elektro technikai czikkeknek legolcsóbb gyári árakon.**

Mindennemü javitások elfogadtatnak.

Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

107. (3—10)

MEGHIVÓ.

A „maros-ludasi takarékpénztári részvénytársulat“

VI-ik évi rendes közgyülését

1895. évi márczius hó 17-én (Vasárnap) délelőtt 10 órakor

fogja megtartani az intézet helyiségében,

melyre a részvényes urak tisztelettel meghivatnak, azon megjegyzéssel, miszerint az alapszabályok 20. §-a értelmében: „a közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyülést megelőző nap déli 12 óráig a társulat pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.“

Tárgysorozat:

1.) Az igazgatóság jelentése a társulat mult évi üzleteiről és az üzlet-eredmény feletti javaslattétel.
2.) A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által elkészitett évi zármérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indityánynak megvizsgálásáról és a szelvények kifizetése idejének meghatározása.
3.) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény iránti határozat.
4.) Az alapszabályok 29. és 41. §§-ai értelmében 8 igazgatósági és 5 felügyelő-bizottsági tag ujbóli választása.
5.) Az alapszabályok 90. §-ának d.) pontja módositása.

135. (2—3)

A legjobb hirnévnek örvendő és állami kedvezményben részesülő

GRÓF CSÁKY REZSŐ

kassai cognac gyárának

főraktára és kizárólagos elárusitása:

BURGER FRIGYES

GYÓGYSZERÉSZNÉL

KOLOZSVÁR. 138. (1—10)

Dr. FAIRCH FELIX-féle

svájczi haj-elixir.

A **svájczi haj-elixir** a **haj-** és **szakálnövesztés** előmozditására és a **hajkihullás** ellen forgalomba hozott szerek közt kétségtelenül a legelső helyet foglalja el.

A svájczi haj-elixir nem bir ugyan azon mesebeli tulajdonsággal, miszerint ott növeszszen hajat, hol a hajgyökök már végkép kihaltak (mert ilyen szer nem létezik, ha mindjárt az ujságokban ilyent roszhiszemüleg sokan kinálgatnak.) Azonban tény és ezért feltétlen kezességet vállalunk, hogy a svájczi haj-elixir használatától hajkihullás 8—10 nap alatt teljesen megszünik és további használat után a kihullott szálak helyébe okvetlen ujak nőnek. Szóval, nagy mértékben segiti elő a hajnövést. A miről mindenki, a ki a használati utasitáshoz alkalmazkodik, rövid idő alatt nagy örömére saját szemeivel fog meggyőződni. A svájczi hajelixir, mely teljesen ártalmatlan alpesi növényrészekből lesz előállitva, tápláló ereje által oly annyira termékenyiti a hajgyököket, hogy ott, a hol azok még végkép ki nem vesztek, okvetlen uj életre kelnek és szép uj hajat fejlesztenek. Tápláló és éltető ereje által meggátolja az őszülést és a hajzatnak késő korig természetes ifju üde fényt ad.

Bámulatos gyorsan mozditja elő a

bajusz- és szakál-növést,

Használat előtt. Használat után.

oly annyira, hogy még 16 éves ifjak is rövid használat után teljes és erős szép bajuszt és szakált nyerhetnek. — Mely tényeket ezer meg ezer elismerő nyilatkozat bizonyitja.

120. (3—20)

Biztos hatásért a pénz visszafizetése mellett kezeskedtetik.

Ára: Egy doboz **1** frt **20** kr. Egy dupla nagy doboz **2** frt. — Kapható **Budapesten TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél.

Kolozsvárt: BURGER FRIGYES ur drogueriájában (főtér.)

Vidéki megrendelések postán kivánatra titoktartás mellett eszközöltetnek.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém Nagyságodat tisztelettel értesiteni, hogy — ugy minden évben, ez idén is — **márczius hó 10-én Kolozsvárra érkezem,** hogy a 2 hónapos

TÁNCZTANITÁSI CYCLUST

megnyissam, kérvén Nagyságodat a **Colone összeállitását** mihamarább megkezdeni, nehogy evvel annak idején időt veszitsünk és az eredményről engem mihamarább értesiteni sziveskedjék.

Becses válaszát várva kitünő tisztelettel

ZIEGLER JÓZSEF,
táncztanitó,
Mazzantini Lajos m. kir. operaházi r. balletmester helyettese.

131. (1—4)

(Hungária szálloda.)

Egy a legjobb piaczhelyen, huzamosabb időn át fennálló, jól berendezett

füszer és vasárú, dohány árulás és szeszes ital

árulással összekötött, a szász nagyközség, mint a Mezőségnekközpontját képező piaczán, valamint környékén

legjobb ismeretséggel biró üzlet

egészségi szempontból,

azonnal eladható.

Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.

137. (1—3)

Heremag arankamentes **68** és **76** frt.
Répamag oberndorfi sárga **32** frt.

Legnagyobb csiraképesség és tisztasággal s államilag ólomzárolva, 50 kilós zsákban bruttó 100 kilónként kapható:

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Koncza.

Állomásunknál ha utánvéttel rendeltetik, vevő állomásán ha a pénz franco küldetik:

Baltaczim 16 frt; **csomós ebir** 76 frt; **lóbab, fehér csillagfürt,** tavaszszal vethető **őszi borsó,** duppaui és Beseler-féle **zab** 10—10 frt, 100 kilónként, vevő költségén szállitva.

Zsák ingyen, ha vételár franco küldetik.

62. [10—20]

Budai Ignátz

kocsikészitő kovács,

Kolozsvárt, Trencsin-tér 15. sz. saját ház (Nagy kaszárnyával szemben.)

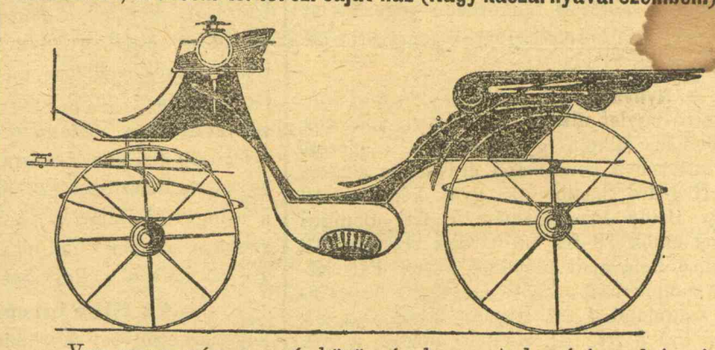

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint **30 év óta önálló kocsi-készitéssel** foglalkozván, ezen idő alatt a hires Hilbert kocsi-gyárában 20 évig mint felelős **kocsikészitő kovács** müködtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kitünő szerkezetük és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készitettem.

Jelenleg **saját gyártmányu kocsikat** bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra **ócska kocsikat ujakkal kicserélek. — Javitásokat szatler munkával** együtt a legjutányosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,
kocsi-készitő kovács.

127. (2—10)

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.